

ЗАУВАЖЕННЯ

до звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відповідно до пункту 16 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851, ознайомившись із звітом думку експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Назва ЗВО	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	62956
Назва ОП	Міжнародна економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

заклад вищої освіти надає мотивовані **зауваження до нього**:

Зауваження до звіту експертної групи подані у вкладеному файлі.

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Відповідь на зауваження та рекомендації EG.pdf</i>	Ep61d95bdeZmIJkgzy5oVHoPD7AxmMLC8vNXWkwmYW8=

Шляхом підписання цих зауважень запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: ТУРУНЦЕВ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ

Дата підпису: 12.11.2024 р.

**Відповідь на зауваження та рекомендації експертів
з акредитації освітньо-професійної програми
«Міжнародна економіка»
спеціальності 051 Економіка
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка**

Керівництво Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, науково-педагогічні працівники та гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка» спеціальності 051 Економіка висловлюють подяку за фахову експертизу освітньої програми та рекомендації експертної групи. Звіт експертної групи уважно вивчено та проаналізовано. Загалом погоджуємось із висновками експертної групи, однак маємо деякі аргументи та пояснення щодо висловлених ЕГ зауважень і рекомендацій за відповідними критеріями.

**Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми. Рівень В.
Недоліки за Критерієм 2.**

1. ОК, що пропонуються здобувачам в Каталозі вибіркових дисциплін мають різний обсяг кредитів ECTS (4 та 5 кредитів), що опосередковано впливає на можливість здобувача обрати той чи інший набір бажаних ОК, оскільки здобувач має на 2 семестр обрати вибіркових ОК на 12 кредитів, а на 3 семестр - на 15 кредитів, а отже має враховувати обсяг запропонованих вибіркових ОК.

Рекомендація: Зрівняти обсяг вибіркових ОК, що включаються у відповідний Каталог до обсягу 4,5 кредити та внести відповідні зміни в ОК та НП підготовки, виділивши на вибіркочу компоненту 22, 5 кредитів ECTS (25% загального обсягу ОП), що зробить вибір здобувачів не прив'язаним до обсягу вибіркової ОК, а дозволить обирати суто за змістом та компетентностям.

2. Наведена в ОП та НП назва практики «Переддипломна» має розбіжності з назвою, зазначеною у тексті Програми відповідної практики, де вона називається «Переддипломна (науково-дослідна), що найбільш точно відображає мету та зміст даного виду практичної підготовки.

Відповідь університету:

1. Вважаємо недоцільним внесення змін у обсяги кредитів вибіркових освітніх компонентів, оскільки:

1) визначення обсягу дисципліни вибіркового циклу належить до автономії викладача, який пропонує зазначену дисципліну;

2) здобувачі освітніх програм обирають дисципліни із загальноуніверситетського Каталогу вибірових дисциплін, який включає ОК з різним обсягом кредитів (3, 4 та 5 кредитів ECTS), що відповідає вимогам Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_10/Polozhennia_vybir_dystsyplin.pdf), зокрема п.2.2.3. Визначені рекомендації обсягу однієї вибіркової дисципліни забезпечують можливість для здобувачів обирати дисципліни з урахуванням індивідуальних потреб, орієнтуючись не лише на обсяг, а й на зміст, що відповідає їхнім навчальним та професійним інтересам. Вибір з Каталогу за умови різних обсягів кредитів забезпечує значно більшу варіативність, дозволяючи здобувачам самостійно формувати набір дисциплін, які відповідають їхнім освітнім цілям; зрівняння обсягів кредитів до 4,5 ECTS навпаки ускладнить вибір для здобувачів інших освітніх програм, для яких такі зміни можуть унеможливити доступ до певних дисциплін. Це пояснюється тим, що Каталог вибірових дисциплін формується для широкого кола програм, і обсяги кредитів у ньому розраховані з урахуванням потреб різних спеціальностей та рівнів підготовки.

2. Щодо уточнення назви практики в ОП та НП, погоджуємось. Після обговорення освітньої програми за результатами проходження акредитації будуть внесені необхідні зміни щодо назви практики, щоб забезпечити узгодженість та точність у відображенні її мети та змісту.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. Рівень B

Рекомендації за Критерієм 3:

Рекомендовано щонайменше один раз на навчальний рік проводити інформування здобувачів ОП щодо можливості участі здобувачів у програмах академічної мобільності, як внутрішньої так і міжнародної з метою поширення практики визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах.

Відповідь університету:

Дякуємо за рекомендацію, разом з тим вважаємо, що інформування здобувачів освіти щодо участі в програмах академічної мобільності відбувається системно. На загальноуніверситетському рівні - таку інформацію надає НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти на своїй веб-сторінці

<https://ivo.kubg.edu.ua/2019-09-20-07-19-01/2019-09-20-07-21-12>, на очних та онлайн зустрічах з групами студентів, здійснює супровід програм академічної мобільності. Також конкретні пропозиції надходять від стейкхолдерів та зарубіжних академічних колег, партнерів факультету і кафедри, про що інформуються й здобувачі освіти.

Програми міжнародної мобільності також успішно реалізуються. Прикладом є той факт, що у 2024 році здобувачі ОПП Стазілов С.В., Бондарчук В.І., Пузанов Д.І., Овесов В.А., Тесленко Д.В. пройшли стажування в Університеті Яна Длугоша в Ченстохові (Польща) (<https://cutt.ly/zeUpwqIb>).

Таким чином, здобувачі регулярно отримують актуальну інформацію щодо можливостей академічної мобільності та активно беруть участь у цих програмах.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою. Рівень В.

Рекомендації за Критерієм 4.

Для підвищення дослідницьких компетенцій здобувачів використовувати ресурси ННЦ розвитку персоналу та лідерства (навички використання ШІ, сучасних методів економічного аналізу, економіко-математичного моделювання).

Відповідь університету:

Дякуємо за рекомендацію, проте варто зауважити що, відповідно до Положення про навчально-науковий центр розвитку персоналу та лідерства (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_3/Polozhennia_hhts_rpl.pdf) ННЦ реалізує політику розвитку саме персоналу: співробітників та викладачів Університету, які, в свою чергу, інтегрують набуті знання та уміння в освітній процес, під час якого відбувається, зокрема, формування у здобувачів навичок використання сучасних методів економічного аналізу, штучного інтелекту та економіко-математичного моделювання.

Також розвитку та поглибленню дослідницьких компетенцій здобувачів сприяє участь у конференціях, підготовка публікацій, проведення на факультеті гостьових лекцій фахівців-практиків, міжкафедральних семінарів, майстер-класів, круглих столів та воркшопів (<https://feu.kubg.edu.ua/osvitni-prohramy/druhi-mahisterskyi-riven.html#hostovi-lektsii>); <https://feu.kubg.edu.ua/pro-fakultet/kafedry/kafedra-mizhnarodnoi-ekonomiky/nashi-konferentsii.html>; <https://docs.google.com/document/d/1Cd8MC4vgLXWB18Mpn87ixuDrScy2mhsQ/edit>.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність. Рівень В.

Недоліки за Критерієм 5.

ЗВО використовує критерій відвідуваності занять як один із показників успішності здобувачів для нарахування певної кількості балів. Враховуючи сучасні виклики організації освітнього процесу (повітряні тривоги, відключення електроенергії, перебої зі зв'язком), такий підхід не є доречним, оскільки не корелює безпосередньо з якістю засвоєння матеріалу чи досягненням програмних результатів навчання, а відображає лише присутність, що не завжди є можливим в нинішніх умовах.

Рекомендації за Критерієм 5.

Переглянути критерії оцінювання в межах навчальних дисциплін, виключивши оцінювання відвідуваності та зосередившись на оцінюванні саме навчальних досягнень та активності здобувачів під час обговорень, участі в проєктних завданнях та ґрунтовності виконання самостійних робіт.

Відповідь університету:

Визначення критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є автономією ЗВО. В Університеті Грінченка критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів є уніфікованими та визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_10/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osv_protsesu.pdf), зокрема р.VI, п. 6.1. Сучасні виклики чинних умов воєнного стану обумовлюють гнучкий індивідуалізований підхід викладача до оцінювання здобувача, зберігаючи якісний аспект набуття здобувачами теоретичних знань та формування практичних навичок. Кожний викладач в межах своєї дисципліни має змогу інтерпретувати визначений системою оцінювання 1 бал за відвідування лекцій, семінарських, практичних, лабораторних занять відповідно до індивідуальних умов кожного студента, про що здобувачі повідомляються на 1 занятті / в системі електронного навчання / під час комунікацій поштою чи месенджерами. Зокрема, в ЕНК передбачені лекційні матеріали з кінцевим опитуванням, що дозволяє здобувачам за потреби переглядати лекції в зручний час і демонструвати засвоєння матеріалу, навіть за умов обмеженого доступу до офлайн-занять. Такий підхід сприяє досягненню високої якості освіти та успішному досягненню програмних результатів навчання. Відвідуваність занять є важливим елементом, що сприяє систематичному засвоєнню знань, оскільки не лише відображає присутність студентів, а й створює можливості для активної взаємодії з викладачем, обговорення матеріалу, участі в дискусіях та групових завданнях, що суттєво покращує розуміння й засвоєння навчального матеріалу. Крім того, безпосередній

контакт із викладачем під час занять дозволяє здобувачам отримувати коментарі та пояснення, які допомагають краще досягати програмних результатів навчання.

**Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси. Рівень А.
Рекомендації за Критерієм 7.**

Посилити систему регулярного інформування здобувачів щодо діяльності органів студентського самоврядування та допоміжних підрозділів, зокрема шляхом активної комунікації між куратором та/або гарантом ОПП і здобувачами, а також через соціальні мережі та інформаційні стенди в корпусі, щоб підвищити обізнаність студентів про можливості безплатної психологічної допомоги й заохотити їх до більш активної участі у житті ЗВО.

Відповідь університету:

Студентське самоврядування є незалежним та автономним органом. Між студентським самоврядуванням та адміністрацією Університету, НПП, різними внутрішніми підрозділами відбувається співпраця та соціальна взаємодія без жодного тиску на самоврядування.

Здобувачі освіти інформовані щодо діяльності органів студентського самоврядування, оскільки актуальна інформація оприлюднюється на сторінці Факультету <https://feu.kubg.edu.ua/pro-fakultet/studentske-samovriaduvannia.html> та на сайті Університету <https://kubg.edu.ua/informatsiya/studentam/samovryaduvannya.html> (діяльність Студентського парламенту).

Також Студрада Факультету економіки та управління постійно інформує про свою діяльність, заходи та можливості участі в проєктах від студентського самоврядування усіх здобувачів безпосередньо через комунікаційні чати в месенджерах, зокрема через групу старостату, куди доєднані усі старости та їх заступники.

**Критерій 9. Прозорість та публічність. Рівень В.
Недоліки за Критерієм 9.**

Ускладнений пошук форми для надання пропозицій стейкхолдерами на сайті ЗВО, що може обмежувати зворотний зв'язок і участь зацікавлених сторін у процесі вдосконалення освітньої програми.

Рекомендації за Критерієм 9.

Забезпечити легкий пошук форми на сайті ЗВО для надання пропозицій стейкхолдерами; після оприлюднення проєкту освітньої програми

здійснювати розсилку ключовим стейкхолдерам з запрошенням заповнити форму, щоб спростити процес надання зворотного зв'язку та підвищити рівень залучення зацікавлених сторін до вдосконалення освітньої програми.

Відповідь університету:

Форми взаємодії зі стейкхолдерами знаходяться в межах автономії ЗВО, який в процесі співпраці може визначити і визначає найоптимальніші. Ще з початку 2020 року на сторінках усіх факультетів були створені рубрики “Обговорення освітніх програм”, в яких оприлюднюються проекти нових ОП, нових редакцій ОП, змін до ОП, матеріали, пов'язані з обговоренням ОП, зазначаються контакти гаранта ОП, що дає можливість долучатися зацікавленим особам до обговорень шляхом надсилання пропозицій на корпоративну електронну пошту гаранта. <https://feu.kubg.edu.ua/informatsiya/navchalno-metodychna-robota/obhovorennia-osvitnikh-prohram-1.html>. Нарікань стейкхолдерів щодо ускладненого пошуку чи доступу до цих рубрик не було.

Також зазначимо, що це тільки одна із форм співпраці зі стейкхолдерами щодо отримання від них пропозицій і рекомендацій.